BRÁÐABIRGÐALÖG

um ráðstafanir í fjármálum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Fjármálaráðherra hefur tjáð mér, að brýna nauðsyn beri til að grípa nú þegar til efnahagsráðstafana í því skyni að styrkja stöðu ríkissjóðs, draga úr þenslu, bæta stöðu þjóðarbúsins út á við, og til að stuðla að jöfnun lífskjara. Hafa þeir flokkar, sem að ríkisstjórninni standa, tekið inn í stjórnarsáttmála sinn ákvæði þar að lútandi.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. grein stjórnarskrárinnar á þessa leið:

I. KAFLI
Um bifreiðagjald.

1. gr.

Frá og með 1. janúar 1988 skal greiða til ríkissjóðs bifreiðagjald af bifreiðum sem skráðar eru hér á landi.

Með gjaldskyldri bifreið samkvæmt lögum þessum er átt við vélknúið ökutæki sem uppfyllir eitt eða fleiri eftirtalinna skilyrða:

a. Vélknúið ökutæki sem aðallega er ætlað til fólks- eða vöruflutninga og er á fjórum hjólum eða fleiri eða á þremur hjólum og er 400 kg að eigin þyngd eða meira og hannað er til hraðari aksturs en 30 km á klukkustund eða aka má svo hratt án verulegra breytinga.
b. Vélknúið ökutæki sem aðallega er ætlað til að draga annað ökutæki og hannað er til hraðari aksturs en 30 km á klukkustund.
c. Vélknúið ökutæki sem aðallega er ætlað til fólks- eða vöruflutninga eða til að draga annað ökutæki og er búið beltum og eftir atvikum stýrimeiðum/stýrihjólum og er 400 kg að eigin þyngd eða meira.
d. Fjórhjól er fellur í tollskrárnúmer 84.02.18, sbr. VII. kafla laga þessara.

Verði ágreiningur um gjaldskyldu bifreiðar sker fjármálaráðherra úr.

2. gr.

Bifreiðagjald skal vera sem hér segir:

a. Af bifreiðum sem eru að eigin þyngd allt að 2500 kg skal greiða 2 kr. fyrir hvert kílógramm af eigin þyngd bifreiðar, þó aldrei lægra gjald en 1 000 kr. vegna hverrar bifreiðar á hverju gjaldtímabili, sbr. 3. gr.
b. Af bifreiðum sem eru að eigin þyngd 2500 kg eða þyngri skal greiða 5 000 kr. á hverju gjaldtímabili vegna hverrar bifreiðar, sbr. 3. gr.

3. gr.

Gjalddagar bifreiðagjalds eru 1. janúar ár hvert vegna gjaldtímabilsins 1. janúar til 30. júní og 1. júlí ár hvert vegna gjaldtímabilsins 1. júlí til 31. desember, en eindagi er síðasti dagur næsta mánaðar eftir gjalddaga. Skal gjaldið innheimtast þar sem bifreið er skráð á gjalddaga. Gjald vegna nýskráðra bifreiða skal greiðast í hlutfalli við skráningartíma þeirra á gjaldtímabilinu og telst gjaldskyldan frá og með afhendingu skráningarmerkis. Gjaldið reiknast fyrir heila mánuði þannig að 15 dagar eða fleiri teljast heill mánuður en færri dögum skal sleppt. Bifreiðagjald skal þó aldrei vera lægra en 500 kr. Gjald vegna nýskráðra bifreiða fellur í eindaga við skráningu.

Bifreiðagjald skal sá greiða sem er skráður eigandi á gjalddaga. Hafi orðið eigandaskipti að bifreið án þess að þau hafi verið tilkynnt til skráningar hvílir greiðsluskyldan jafnframt á hinum nýja eiganda.

Eigi skal endurgreiða gjald af bifreið, sem greitt hefur verið af, þótt eigandaskipti verði, hún flutt í annað skráningarumdæmi eða afskráð. Gildir greiðslan fyrir bifreiðina hver sem eigandi hennar er eða hvert sem hún er flutt á landinu.

Fjármálaráðherra er heimilt að endurgreiða, lækka eða fella niður bifreiðagjald af bifreiðum sem eru í eigu öryrkja er notið hafa styrks til bifreiðakaupa samkvæmt reglugerð nr. 170/1987.

4. gr.

Við árlega aðalskoðun bifreiðar, sem gjaldskyld er samkvæmt þessum kafla, skal eigandi hennar eða umráðamaður færa sönnur á að greitt hafi verið af henni gjaldfallið bifreiðagjald. Að öðrum kosti skal skoðunarmaður neita um skoðun á bifreiðinni, taka af henni skráningarmerki og afhenda þau lögreglustjóra. Lögreglustjóri skal ekki afhenda þau aftur fyrr en færðar hafa verið sönnur á greiðslu bifreiðagjaldsins.

Skráning eða umskráning bifreiðar skal ekki fara fram nema gjaldfallið bifreiðagjald hafi áður verið greitt af henni.

Ef bifreiðagjald er ekki greitt fyrir eindaga skal lögreglustjóri, eftir kröfu innheimtumanns, taka af bifreiðinni skráningarmerki til geymslu svo sem að framan segir.

5. gr.

Bifreiðagjald samkvæmt 2. gr. og lágmarksgjald samkvæmt 3. gr. eru grunngjöld. Fjármálaráðherra er heimilt að hækka gjöld þessi í réttu hlutfalli við hækkun sem kann að verða á vísitölu byggingarkostnaðar, sbr. lög nr. 42/1987. Grunngjöld bifreiðagjalds og lágmarksgjalds eru miðuð við vísitölu 1. júlí 1987, þ.e. 100 stig.

6. gr.

Sé bifreiðagjald ekki greitt í síðasta lagi á eindaga skal greiða ríkissjóði dráttarvexti, sbr. III. kafla laga nr. 25/1987, af því sem ógreitt er, talið frá og með gjalddaga.

7. gr.

Innheimtu bifreiðagjalds annast lögreglustjórar, í Reykjavík tollstjóri, og fer um reikningsskil eftir því sem fjármálaráðherra ákveður. Heimilt er að fela Bifreiðaeftirliti ríkisins innheimtu bifreiðagjalds.

Bifreiðagjald nýtur lögtaksréttar.

8. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt að kveða nánar á um framkvæmd þessa kafla í reglugerð.

II. KAFLI
Um sérstakan söluskatt.

9. gr.

Greiða skal í ríkissjóð sérstakan söluskatt af innlendum viðskiptum og innfluttum vörum til eigin neyslu eða nota innflytjenda eins og nánar er mælt fyrir um í þessum kafla.

10. gr.

Af andvirði seldrar vöru, þ.m.t. úttekt til eigin nota, af innfluttum vörum til eigin nota er um ræðir í 1. tölul. 11. gr. og af endurgjaldi fyrir hvers konar starfsemi eða þjónustu, er um ræðir í 2. tölul. 11. gr., skal greiða sérstakan söluskatt er nemur 10% — tíu af hundraði —.

11. gr.

Af sölu eftirtalinnar vöru og þjónustu skal greiða sérstakan söluskatt:

1. Vöru sem um ræðir í I. til og með IV. flokki 1. gr. tollskrárlaga nr. 120/1976 með síðari breytingum og ætlaðar eru til manneldis. Þó skal ekki greiða sérstakan söluskatt af framangreindum vörum séu þær söluskattsskyldar samkvæmt lögum nr. 10/1960, um söluskatt, með síðari breytingum, og reglugerðum settum samkvæmt þeim.
2. Þjónustu lögfræðinga, löggiltra endurskoðenda, verkfræðinga, tæknifræðinga, viðskiptafræðinga, arkitekta og annarra hliðstæðra aðila. Sama á við um bókhaldsþjónustu, framtalsaðstoð, tölvuvinnslu, þ.m.t. þjónustu kerfisfræðinga, hvers konar ráðgjöf, þjónustu fasteignasala, seljenda notaðra bifreiða og auglýsingaþjónustu, þ.e. gerð, miðlun og ráðgjöf varðandi auglýsingar. Þó skal ekki greiða sérstakan söluskatt af þjónustu lækna, tannlækna og annarri eiginlegri heilbrigðisþjónustu, svo og þjónustu presta og útfararþjónustu.

12. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt að fella niður sérstakan söluskatt af einstökum matvörum eða matvöruflokkum, drykkjarvörum eða drykkjarvöruflokkum, sbr. 1. tölul. 11. gr. Fjármálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd þessarar niðurfellingar, svo og um bókhald og framtal þeirra sem versla með þessar vörur. Jafnframt getur hann sett fyllri ákvæði um skattskyldu skv. 2. tölul. 11. gr.

13. gr.

Ákvæði laga nr. 10/1960, um söluskatt, með síðari breytingum, og reglugerðum settum samkvæmt þeim, þar á meðal um refsingar, skulu gilda eftir því sem við á um sérstakan söluskatt.

14. gr.

Ráðherra er heimilt að kveða nánar á um framkvæmd þessa kafla í reglugerð.

III. KAFLI

Um breyting á lögum nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum.

15. gr.

69. gr. A laganna orðist svo:

Vegna barna, sem um ræðir í 69. gr., skal ríkissjóður greiða framfæranda barns auk barnabóta sérstakan barnabótaauka enda séu skilyrði 3. og 4. mgr. uppfyllt. Sérstakur barnabótaauki skal óskertur nema 30 000 kr.

Barnabótaauki skv. 2. mgr. vegna barna sem eru á framfæri hjóna, sbr. 63. gr., skal skerðast um 7,5% af því sem samanlagður útsvarsstofn hjónanna fer fram úr 505 000 kr. uns hann fellur niður er samanlagður útsvarsstofn hjóna nær 905 000 kr. Á sama hátt skal barnabótaauki vegna barna á framfæri einstæðra foreldra skerðast um 7,5% af því sem útsvarsstofn foreldris fer fram úr 344 250 kr. uns hann fellur niður er útsvarsstofn foreldris nær 744 250 kr.

Barnabótaauki vegna barna á framfæri hjóna skerðist um 1,5% af því sem eignarskattsstofn hvors hjóna um sig fer fram úr 1 568 250 kr. uns hann fellur niður er eignarskattsstofn hvors hjóna nær 2 568 250 kr. Á sama hátt skerðist barnabótaauki vegna barna á framfæri einstæðra foreldra um 3,0% af því sem eignarskattsstofn foreldris fer fram úr 2 091 000 kr. uns hann fellur niður er eignarskattsstofn foreldris nær 3 091 000 kr.

Um barnabótaauka, þar á meðal um ráðstöfun hans, skulu að öðru leyti gilda ákvæði 69. gr.

IV. KAFLI
Um skatt af erlendum lánum, leigusamningum o.fl.

16. gr.

Innlendir aðilar skulu greiða skatt til ríkissjóðs af erlendum lántökum, fjármagnsleigu, kaupleigu og hliðstæðum samningum, að því marki sem umsamdar lántökuheimildir eru notaðar, eins og nánar er mælt fyrir um í þessum kafla.

Innlendir aðilar skv. 1. mgr. eru einstaklingar, búsettir hér á landi, án tillits til ríkisfangs, fyrirtæki sem eru skrásett hér á landi, og erlendir einstaklingar og fyrirtæki, búsettir eða skrásett erlendis, að því leyti sem þau reka starfsemi hér á landi.

Skattskyldan hvílir á lántökum og leigutökum og skal hún nema 1% af höfuðstól láns- eða leigusamninga með gildistíma til allt að 6 mánaða, 2% af samningum með gildistíma frá 6 mánuðum til 12 mánaða og 3% af samningum með gildistíma yfir 12 mánuði.

Skattskylda samkvæmt þessari grein nær einnig til samninga um afhendingu í fríðu, þ.e. með vörum, þjónustu eða framkvæmdum.

Samanlagður samningstími skattskyldra láns- og leiguviðskipta samkvæmt kafla þessum segir til um í hvaða gjaldflokk þau falla.

17. gr.

Banki eða sparisjóður sem hefur milligöngu um gerð eða framkvæmd skattskyldra samninga samkvæmt 16. gr. skal innheimta skatt samkvæmt þessum kafla án endurgjalds. Greiðsla skattsins skal eiga sér stað eigi síðar en við fyrstu afhendingu samningsandvirðis.

Innheimtum skatti skulu bankar og sparisjóðir skila inn á reikning ríkissjóðs í Seðlabanka Íslands fyrir 10. dag næsta mánaðar eftir að innheimtan á sér stað. Greiðslu skal fylgja skilagrein í því formi og með þeim gögnum sem Seðlabanki Íslands ákveður.

Skili bankar og sparisjóðir ekki innheimtum skatti hvers mánaðar í síðasta lagi á gjalddaga skulu þeir greiða dráttarvexti, sbr. III. kafla laga nr. 25/1987, af hinni vangoldnu fjárhæð frá og með þeim degi.

18. gr.

Sé skattskyldur samningur skv. 16. gr. gerður án milligöngu banka eða sparisjóðs skal skuldari leggja fram samningsskjöl í Seðlabanka Íslands innan fimm virkra daga frá því að samningur var gerður og greiða skattinn um leið. Greiði þeir sem um ræðir í þessari grein ekki skattinn innan tilskilins frests skal þeim gert að greiða álag er nemi 5% af þeirri fjárhæð sem vangreidd er fyrir hvern byrjaðan virkan dag eftir gjalddagann, þó ekki hærra en 25%. Eftir það skulu þeir greiða dráttarvexti, sbr. III. kafla laga nr. 25/1987, er reiknast skulu frá og með 15. degi næsta mánaðar eftir gjalddagann.

Yfirfærsla gjaldeyris í banka eða sparisjóði vegna skattskyldra samninga samkvæmt ákvæðum þessa kafla er óheimil nema skattur hafi verið greiddur.

19. gr.

Ríkissjóður skal undanþeginn skatti samkvæmt þessum kafla svo og stofnanir hans og ríkisfyrirtæki eftir því sem ráðherra kann að ákveða með reglugerð.

Skattskyld lán sem fara til endurlána sem afurðalán vegna útflutningsframleiðslu eru undanþegin skatti samkvæmt 16. gr. Fjármálaráðherra kveður nánar á um undanþágu þessa í reglugerð.

Undanþegnar skatti eru skuldbreytingar milli sömu aðila á samsvarandi samningsfjárhæð útistandandi viðskipta er stofnað var til fyrir gildistöku laga þessara enda fari hún fram fyrir 1. júlí 1988.

Heimflutningur lánsandvirðis, sem er í reiðufé, skal fara um hérlendan banka eða sparisjóð.

20. gr.

Fjármálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd kafla þessa. Getur hann m.a. kveðið á um að skattgreiðslum megi skipta í fleiri en eina greiðslu til samræmis við afhendingartíma samningsandvirðis sé það reitt af höndum í áföngum.

V. KAFLI
Um breyting á lögum nr. 37/1961, um ríkisábyrgðir, með síðari breytingum.

21. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Hver sá sem ríkissjóður gengur í einfalda ábyrgð fyrir skal greiða honum áhættugjald um leið og ábyrgð er tekin sem nema skal 1,5% af ábyrgðarupphæð.

Taki ríkissjóður á sig sjálfskuldarábyrgð, sbr. 2. gr., skal greiða áhættugjald er nemi 2,0% af ábyrgðar upphæð um leið og ábyrgð er veitt.

VI. KAFLI
Um ábyrgðargjald.

22. gr.

Bankar, lánasjóðir, lánastofnanir, fyrirtæki og aðrir þeir aðilar sem lögum samkvæmt njóta ábyrgðar ríkissjóðs, hvort sem hún byggist á eignaraðild ríkissjóðs eða öðru, skulu greiða 0,0625% ábyrgðargjald til ríkissjóðs af skuldbindingum sínum í erlendum gjaldeyri, þ.m.t. ábyrgðum, eins og höfuðstóll þeirra er að meðaltali á hverju gjaldtímabili, sbr. þó 24. gr. Lántökur sem áhættugjald hefur verið greitt af samkvæmt 4. gr. laga nr. 37/1961, um ríkisábyrgðir, sbr. V. kafla þessara laga, eru undanþegnar gjaldi þessu.

Ábyrgðargjald samkvæmt 1. mgr. skal greiða ársfjórðungslega eftir á, í fyrsta sinn vegna 3. ársfjórðungs 1987. Gjalddagi vegna hvers ársfjórðungs er 15. dagur næsta mánaðar eftir að gjaldtímabili lýkur. Sé ábyrgðargjald ekki greitt á gjalddaga skal greiða dráttarvexti, sbr. III. kafla laga nr. 25/1987, af því sem ógreitt er.

23. gr.

Seðlabanki Íslands annast útreikning og álagningu ábyrgðargjalds samkvæmt 22. gr. Ríkisábyrgðarsjóður hefur með hendi innheimtu gjaldsins og skilar því í ríkissjóð.

24. gr.

Afurðalán vegna útflutningsframleiðslu skulu undanþegin ábyrgðargjaldi samkvæmt 22. gr.

Seðlabanki Íslands er undanþeginn ábyrgðargjaldi samkvæmt 22. gr.

25. gr.

Fjármálaráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd gjaldtöku samkvæmt ákvæðum þessa kafla, þar á meðal um upplýsingaskyldu gjaldskyldra aðila, útreikninga, álagningu og innheimtu.

VII. KAFLI

Um breyting á lögum nr. 120/1976, um tollskrá o.fl., með síðari breytingum.

26. gr.

Eftirfarandi breytingar eru gerðar á 1. gr. tollskrárlaga:

a. Við tollskrárnr. 87.02.14 bætist orðin:
„þó ekki fjórhjól“

b. Við nr. 87.02 bætist nýr skiptiliður, 18, er orðist svo:
18 – – Fjórhjól, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins .. 90%

VIII. KAFLI

Ýmis ákvæði.

27. gr.

Ákvæði XII. kafla laga nr. 75/1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum, skulu gilda um refsingar vegna brota gegn ákvæðum IV. kafla laga þessara.

28. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Þó skulu ákvæði 1. tölul. 11. gr. ekki koma til framkvæmda fyrr en 1. ágúst 1987. Þá skulu ákvæði 2. tölul. 11. gr. ekki koma til framkvæmda fyrr en 1. september 1987.

Ákvæði III. kafla laganna skulu koma til framkvæmda við álagningu tekjuskatts og eignarskatts á árinu 1987 vegna tekna á árinu 1986 og eigna í lok þess árs.

Ákvæði til bráðabirgða.

I

Vegna tímabilsins 11. júlí til 31. desember 1987 skal greiða bifreiðagjald er nemi 2 kr. fyrir hvert kílógramm af eigin þyngd bifreiðar. Gjaldið skal þó aldrei vera lægra en 1 000 kr. og aldrei hærra en 5 000 kr. Gjalddagi bifreiðagjalds samkvæmt þessu bráðabirgðaákvæði er 15. október 1987 og eindagi 30. nóvember 1987. Ákvæði I. kafla laga þessara skulu að öðru leyti gilda um bifreiðagjald samkvæmt bráðabirgðaákvæði þessu eftir því sem við getur átt.

II

Hafi fyrir gildistöku laga þessara, sbr. 2. mgr. 28. gr., verið gerður samningur um sölu vöru, vinnu eða þjónustu sem skattskyld er samkvæmt II. kafla laga þessara, en afhending hins selda fer fram eftir gildistöku þeirra, skal skila sérstökum söluskatti, sbr. II. kafla laganna, af þessum viðskiptum í ríkissjóð. Kaupanda ber í þessum tilvikum að greiða seljanda viðbót við samningsgreiðsluna er svarar sérstökum söluskatti nema sannað sé að skatturinn hafi verið talinn með í kaupverðinu við ákvörðun þess.

III

Allir þeir, sem stunda starfsemi sem skattskyld er samkvæmt 1. tölul. 11. gr. laga þessara, skulu tilkynna skattstjóra, þar sem þeir eru heimilisfastir, fyrir 1. ágúst 1987, um rekstur sinn eða starfsemi. Þeir, sem stunda starfsemi, sem skattskyld er samkvæmt 2. tölul. 11. gr. laga þessara, skulu á sama hátt tilkynna starfsemi sína fyrir 20. ágúst 1987. Ákvæði 11. gr. laga nr. 10/1960, um söluskatt, með síðari breytingum, skulu að öðru leyti gilda um tilkynningar samkvæmt þessu bráðabirgðaákvæði.

Aðilar, sem um ræðir í 1. mgr., er tilkynnt hafa skattstjóra um söluskattsskylda starfsemi sína samkvæmt 11. gr. laga nr. 10/1960, eru undanþegnir tilkynningaskyldu samkvæmt 1. mgr.

IV

Nú hefur innflytjandi, áður en lög þessi ganga í gildi, afhent skjöl til tollmeðferðar sem að öllu leyti eru fullnægjandi til þess að unnt sé að tollafgreiða vöru sem gjaldskyld er samkvæmt 1. tölul. 11. gr. þegar í stað og skal þá ekki innheimtur sérstakur söluskattur af henni við tollafgreiðslu, sbr. 13. gr. laga þessara og j-lið 4. gr. laga nr. 10/1960 enda eigi fullnaðartollafgreiðsla sér stað fyrir 10. ágúst 1987.

Innflytjendur vöru, sem um ræðir í VII. kafla og hafa fyrir gildistöku laga þessara afhent skjöl til tollmeðferðar sem að öllu leyti eru fullnægjandi til þess að unnt sé að tollafgreiða hana þegar í stað skulu ekki greiða toll af henni samkvæmt þessum lögum við tollafgreiðslu enda eigi fullnaðartollafgreiðsla sér stað fyrir 18. júlí 1987.

V

Af vörum sem skattskyldar eru samkvæmt 1. tölul. 11. gr. og greiða ber af sérstakan söluskatt við tollafgreiðslu, sbr. 13. gr. laga þessara og j-lið 4. gr. laga nr. 10/1960, en með leyfi tollyfirvalda hafa verið afhentar innflytjendum fyrir 1. ágúst 1987 gegn tryggingu fyrir greiðslu aðflutningsgjalda skal greiða sérstakan söluskatt nema því aðeins að fullnaðartollafgreiðsla eigi sér stað fyrir 1. september 1987.

Af vörum sem um ræðir í VII. kafla og hafa með leyfi tollyfirvalda verið afhentar innflytjendum fyrir 11. júlí 1987 gegn tryggingu fyrir greiðslu aðflutningsgjalda skal greiða toll samkvæmt lögum þessum nema því aðeins að fullnaðartollafgreiðsla eigi sér stað fyrir 11. ágúst 1987.

Gjört í Reykjavík, 10. júlí 1987.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Jón Baldvin Hannibalsson.

Stjórnartíðindi A 7, nr. 66—68. Útgáfudagur 10. júlí 1987.